

Utfärdad: 9.11.2022	Träder i kraft: 17.11.2022	Giltighetstid: tills vidare
Rättsgrund: Luftfartslagen (864/2014) 47, 113 och 114 §		
Bestämmelser om påföljderna för verksamhet som strider mot föreskriften finns i: Luftfartslagen (864/2014) 175 § och 178 § samt 14 kapitel		
Ändringsuppgifter: Genom denna föreskrift upphävs Transport- och kommunikationsverkets föreskrift ANS M1-7, Certifikat och utbildning för AFIS-personal, av den 8 april 2020 (TRAFICOM/145343/03.04.00.00/2020).		

Certifikat och utbildning för AFIS-personal

1	SYFTE OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE	1
2	DEFINITIONER	2
3	ANSÖKAN OM CERTIFIKAT	3
4	CERTIFIKATINNEHAVARENS RÄTTIGHETER	3
5	BEVILJANDE AV CERTIFIKAT	3
6	BEHÖRIGHETER	4
7	LOKALT BEHÖRIGHETSTILLÄGG	4
8	TILLFÄLLIG RÄTTIGHET ATT ARBETA I UPPGIFTER SOM FÖRUTSÄTTER CERTIFIKAT FÖR AFIS-PERSONAL OCH TILLFÄLLIGT LOKALT BEHÖRIGHETSTILLÄGG	5
9	SPRÅKBEHÖRIGHETSTILLÄGG	6
10	OPERATIVA INSTRUKTÖRER	6
11	KOMPETENSBEDÖMARE	6
12	KOMPETENSBEDÖMNING OCH FÖRLÄNGNING AV GILTIGHETEN AV LOKALT BEHÖRIGHETSTILLÄGG	7
13	MEDICINSKT INTYG	8
14	UTBILDNINGSORGANISATION	8
15	UTBILDNINGSARRANGEMANGEN	10
16	UTBILDNINGENS INNEHÅLL	11
17	UNDANTAG	12

1 SYFTE OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

I denna luftfartsföreskrift fastställs de bestämmelser som gäller beviljandet av certifikat för AFIS-personal samt därmed sammanhängande behörigheter, behörighetstillägg, medicinska intyg och certifikat för utbildningsorganisationer samt villkoren för deras giltighet, förnyelse, förlängning och användning.

Denna luftfartsföreskrift tillämpas på

- AFIS-personal och AFIS-elever samt på
- personer och organisationer som medverkar i utbildning av AFIS-personal och AFIS-elever eller i kompetensbedömning eller medicinsk bedömning av AFIS-personal och AFIS-elever.

2 DEFINITIONER

I denna luftfartsföreskrift avses med:

ICAO-platsindikator den kodgrupp bestående av fyra bokstäver som har utformats i enlighet med de bestämmelser som ICAO föreskriver i sin handledning Doc 7910 och som tilldelats platsen för en fast station för luftfarten;

flygtrafikledningstjänst en allmän beteckning för flyginformationstjänst, alarmeringstjänst, flygrådgivningstjänst och flygkontrolltjänst;

flygtrafikledningsenhet en allmän beteckning för flygkontrollenhet, flyginformationscentral, ATS-rapportplats och AFIS-enhet;

behörighet speciella villkor, begränsningar eller rättigheter som antecknats på certifikatet;

språkbehörighetstillägg ett tillstånd som anges på och utgör en del av ett certifikat, och som anger innehavarens språkkunskaper;

utbildning alla teoretiska kurser, praktiska övningar (inbegripet simulatorövningar) och utbildning på arbetsplatsen som krävs för att få och upprätthålla kompetensen att tillhandahålla säkra och högkvalitativa AFIS-tjänster; utbildningen består av följande typer av utbildning:

- a) inledande utbildning som omfattar grundläggande utbildning och behörighetsutbildning
- b) lokal utbildning, inbegripet övergångsutbildning som sker före utbildningen på arbetsplatsen samt utbildning på arbetsplatsen, vilken leder till beviljandet av ett certifikat för AFIS-personal
- c) fortbildning för att certifikatets behörigheter och tillägg fortfarande ska vara giltiga
- d) utbildning av kompetensbedömare som leder till beviljande av kompetensbedömarauktorisering;

utbildningsorganisation en organisation som har certifierats av den behöriga myndigheten för att tillhandahålla en eller flera typer av utbildning;

leverantör av flygtrafiktjänst en offentlig eller privat enhet som tillhandahåller flygtrafiktjänster för allmän flygtrafik;

flygplatsens flyginformationstjänst en tjänst som tillhandahålls i avsikt att ge luftfartyg som opererar på en okontrollerad flygplats upplysningar som är nödvändiga för flygsäkerheten;

flyginformationstjänst tjänst med uppgift att ge råd och upplysningar av betydelse för luftfartens säkerhet och effektivitet;

kompetensbedömning det förfarande där den teoretiska och praktiska kunskap som krävs av den som ansöker om eller innehar ett certifikat, en behörighet eller ett behörighetstillägg bedöms på basis av examina och praktiska arbetsprov eller ett system för fortlöpande bedömning;

lokalt behörighetstillägg ett tillstånd som anges på och utgör en del av certifikatet, och som anger ICAO-platsindikatorn och de sektorer och/eller arbetspositioner där certifikatinnehavaren är behörig att arbeta;

lokal utbildningsplan en godkänd plan med en beskrivning av de förfaranden och den tidsplan som krävs för att de lokala förfarandena ska kunna tillämpas för det lokala området under överinseende av en operativ instruktör för utbildning på arbetsplatsen;

lokal kompetensplan en godkänd plan som omfattar en beskrivning av de metoder med vilka enheten upprätthåller kompetensen för sina certifikatinnehavare.

3 ANSÖKAN OM CERTIFIKAT

3.1 Ansökan om utfärdande, förlängning eller förnyelse av certifikat samt därtill knutna behörigheter och/eller behörighetstillägg ska göras till Transport- och kommunikationsverket med den blankett som publicerats för detta ändamål. En kompetensbedömare som Transport- och kommunikationsverket auktoriserat kan förlänga giltigheten av ett lokalt behörighetstillägg eller förnya ett föråldrat lokalt behörighetstillägg utan separat ansökan.

3.2 Ansökan ska åtföljas av handlingar som visar att sökanden är kompetent att fungera som AFIS-tjänsteman i enlighet med de krav som föreskrivs i denna luftfartsföreskrift. Av dessa handlingar ska sökandens kunskaper, färdigheter, erfarenhet och språkkunskaper framgå.

4 CERTIFIKATINNEHAVARENS RÄTTIGHETER

4.1 Innehavaren av ett certifikat för AFIS-personal är berättigad att i enlighet med de behörigheter och behörighetstillägg som framgår av certifikatet tillhandahålla flyginformations- och alarmeringstjänster samt förmedla luftfartygs begäran om klarering och flygkontrollenhetens ruttklareringar mellan luftfartyg och flygtrafikledningsenheterna i fråga.

4.2 Certifikatet gäller tills vidare. Rättigheterna i certifikatet får dock utövas endast då de behörigheter, behörighetstillägg och medicinska intyg som krävs är giltiga. Certifikatinnehavaren ska underteckna certifikatet.

4.3 Sådan flyginformationstjänst som avses i punkt 6.1 b) och som förutsätter FIS-behörighet kan också tillhandahållas av en sådan innehavare av flygledarcertifikat som har ett gällande lokalt behörighetstillägg som berättigar personen att arbeta i enheten i fråga.

5 BEVILJANDE AV CERTIFIKAT

5.1 Certifikat för AFIS-personal beviljas sökande som uppfyller följande krav:

- a) är minst 18 år gammal
- b) har med godkänt resultat slutfört inledande utbildning och utbildning enligt den lokala utbildningsplanen som godkänts av Transport- och kommunikationsverket samt har godkänts i kompetensbedömningen
- c) har ett giltigt medicinskt intyg som krävs av flygledare
- d) har uppvisat tillräckliga språkkunskaper i enlighet med de krav som fastställs i punkt 9.

5.2 Certifikatet och därtill knutna behörigheter och behörighetstillägg beviljas av Transport- och kommunikationsverket. Certifikatet ägs av den som det beviljats.

6 BEHÖRIGHETER

6.1 Certifikatet ska innehålla en eller flera av följande behörigheter som anger vilka tjänster certifikatinnehavaren får tillhandahålla:

- a) flyginformationstjänst för flygplats AFIS (*Aerodrome Flight Information Service*): behörigheten visar att certifikatets innehavare är behörig att tillhandahålla flyginformations- och alarmeringstjänster inom sitt ansvarsområde samt att förmedla luftfartygs begäran om klarering och flygkontrollenhetens ruttklareringar mellan luftfartygen och flygtrafikledningsenheterna i fråga;
- b) flyginformationstjänst FIS (*Flight Information Service*): behörigheten visar att certifikatets innehavare är behörig att tillhandahålla flyginformations- och alarmeringstjänster i flyginformationsregionen samt att förmedla luftfartygs begäran om klarering och flygkontrollenhetens ruttklareringar mellan luftfartygen och flygtrafikledningsenheterna i fråga.

6.2 Behörigheten är giltig under förutsättningen att det lokala behörighetstillägget i anslutning till den är i kraft.

6.3 En behörighetsinnehavare som under fyra på varandra följande år inte har utövat de befogenheter som medges av behörigheten i fråga får påbörja lokal utbildning gällande denna behörighet först efter en lämplig bedömning av om den berörda personen fortfarande uppfyller villkoren för denna behörighet, och efter att ha uppfyllt de eventuella utbildningskrav som följer av bedömningen.

7 LOKALT BEHÖRIGHETSTILLÄGG

7.1 Med ett lokalt behörighetstillägg anges att certifikatinnehavaren är behörig att tillhandahålla flyginformationstjänst i en särskild sektor eller särskild arbetsposition under en flygtrafikledningsenhets ansvar.

7.2 Ett nytt lokalt behörighetstillägg beviljas en sökande som

- a) har genomgått utbildningen enligt en godkänd lokal utbildningsplan
- b) har godkänts i en kompetensbedömning som gäller det sökta lokala behörighetstillägget.

7.3 Giltigheten av det första beviljade lokala behörighetstillägget och förnyandet av ett lokalt behörighetstillägg som löpt ut räknas börja från det datum då kompetensbedömningen har genomförts med godkänt resultat.

7.4 Ett lokalt behörighetstillägg gäller under den tid som fastställs i den lokala kompetensplanen. Denna tid får inte överskrida tre år och den ska vara bunden till hur ofta kompetensbedömningar utförs.

7.5 Giltigheten av ett lokalt behörighetstillägg förlängs med den tid som fastställs i den lokala kompetensplanen, om leverantören av flygtrafiktjänst påvisar att certifikatinnehavaren har

- a) utövat de rättigheter som certifikatet ger under det minsta antal timmar som fastställs i kraven för upprätthållande av den kontinuerliga behörigheten i den lokala kompetensplanen
- b) deltagit i fortbildning i enlighet med kraven i den lokala kompetensplanen
- c) genomgått kompetensbedömning med godkänt resultat.

7.6 Kompetensbedömningen ska genomföras under de tre månader som föregår det datum då det lokala behörighetstillägget går ut. Då räknas det lokala behörighetstilläggets giltighet börja den dag då det tidigare behörighetstillägget löper ut. Om kompetensbedömningen avläggs tidigare än tre månader före det datum då det lokala behörighetstillägget går ut, räknas giltigheten börja den dag då kompetensbedömningen avläggs.

7.7 För att ett lokalt behörighetstillägg som gått ut ska förnyas, ska sökanden fullfölja en godkänd lokal utbildningsplan och avlägga en erforderlig kompetensbedömning.

7.8 Giltigheten av ett lokalt behörighetstillägg förlängs eller ett föråldrat tillägg förnyas av Transport- och kommunikationsverket eller av en kompetensbedömare som Transport- och kommunikationsverket auktoriserat. Transport- och kommunikationsverket eller kompetensbedömaren antecknar förlängningen eller förnyelsen i certifikatet.

8 TILLFÄLLIG RÄTTIGHET ATT ARBETA I UPPGIFTER SOM FÖRUTSÄTTER CERTIFIKAT FÖR AFIS-PERSONAL OCH TILLFÄLLIGT LOKALT BEHÖRIGHETSTILLÄGG

8.1 När sökanden har avlagt kompetensbedömningen för beviljande av nytt certifikat eller lokalt behörighetstillägg, kan den auktoriserade kompetensbedömaren för den tid som behandlingen av certifikatsansökan tar bevilja en tillfällig rättighet att arbeta i uppgifter som förutsätter certifikat för AFIS-personal eller ett tillfälligt lokalt behörighetstillägg. Detta förutsätter att Transport- och kommunikationsverket har godkänt de förfaranden med vilka utbildningsorganisationen eller leverantören av flygtrafiktjänst försäkrar sig om att villkoren för beviljande av certifikat för AFIS-personal och lokalt behörighetstillägg uppfylls i enlighet med punkterna 5.1 och/eller 7.2 i denna föreskrift.

8.2 Kompetensbedömaren utfärdar på Transport- och kommunikationsverkets blankett ett intyg om tillfällig rättighet att arbeta i uppgifter som förutsätter certifikat för AFIS-personal. Av intyget ska framgå

- a) att det är fråga om en tillfällig rättighet att arbeta i uppgifter som förutsätter certifikat för AFIS-personal
- b) innehavarens namn och personbeteckning
- c) behörighet och enhet som den tillfälliga rättigheten att arbeta i uppgifter som förutsätter certifikat för AFIS-personal gäller
- d) de språk i vilka certifikatinnehavaren har visat att hans eller hennes språkkunskaper motsvarar minst den operativa nivån 4 i ICAO:s bedömningsskala som avses i luftfartsföreskriften PEL M2-92
- e) den tillfälliga rättighetens giltighetstid, som kan omfatta högst åtta veckor från datumet för avläggandet av kompetensbedömningen.

8.3 Om det handlar om ett tillfälligt lokalt behörighetstillägg som beviljas certifikatinnehavaren för en ny enhet, antecknar kompetensbedömaren det tillfälliga lokala behörighetstillägget och den behörighet till vilken det lokala behörighetstillägget anknyter i certifikatet. Framför det tillfälliga lokala behörighetstillägget ska skrivas ordet TEMPO, och som giltighetstid kan antecknas en period som varar högst åtta veckor från datumet för kompetensbedömningen.

8.4 Giltigheten av en tillfällig rättighet eller ett tillfälligt behörighetstillägg kan inte förlängas och det är inte heller möjligt att bevilja en ny tillfällig rättighet eller ett nytt behörighetstillägg för att förnya en tillfällig rättighet eller ett tillfälligt tillägg som löpt ut.

8.5 Ansökan om beviljande av lokalt behörighetstillägg och certifikat för AFIS-personal ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket i god tid innan den tillfälliga rättigheten att

arbeta i uppgifter som förutsätter certifikat för AFIS-personal eller det tillfälliga lokala behörighetstillägget löper ut.

9 SPRÅKBEHÖRIGHETSTILLÄGG

9.1 För att få utöva de rättigheter som hör samman med certifikatet ska AFIS-tjänstemannen ha i sitt certifikat ett giltigt språkbehörighetstillägg för engelska språket och för andra språk som enligt leverantören av flygtrafiktjänst används i flygtrafikledningstjänster vid ifrågasatt flyginformationsenhet. Den som ansöker om språkbehörighetstillägg ska visa att hans eller hennes språkkunskaper motsvarar minst den operativa nivån 4 i ICAO:s bedömningsskala som avses i luftfartsföreskriften PEL M2-92.

9.2 Förfarandena för beviljande av språkbehörighetstillägg beskrivs i luftfartsföreskriften PEL M2-92 "Krav på språkkunskap inom luftfarten och bedömning av språkkunskap".

10 OPERATIVA INSTRUKTÖRER

10.1 En operativ instruktör har rättighet att ge utbildning på arbetsplatsen och utföra övervakning i en arbetsposition i enlighet med det gällande lokala behörighetstillägget.

10.2 Som operativ instruktör vid en flyginformationsenhet, eller i en arbetsposition som förutsätter certifikat för AFIS-personal vid en annan flygtrafikledningseenhet, kan fungera en AFIS-tjänsteman eller flygledare som utsetts av utbildningsorganisationen eller leverantören av flygtrafiktjänst och som har

- a) certifikat för AFIS-personal eller certifikat för flygledare och ett giltigt medicinskt intyg
- b) minst ett halvt års aktuell arbetserfarenhet i den flyginformationsenhet eller arbetsposition där utbildningen ges. Som total erfarenhet som krävs för utnämning till operativ instruktör kan i stället för 1,5 år även godkännas en kortare tid, om det är nödvändigt med hänsyn till den fortsatta operativa verksamheten eller av annan motsvarande grundad anledning. Då ska leverantören av flygtrafiktjänst kunna visa att säkerheten inom den tjänst som tillhandahålls inte försämras.
- c) med godkänt resultat avlagt en lämplig kurs för att bli operativ instruktör och genomgått en eventuell kompetensbedömning i anslutning till den.

10.3 Operativa instruktörer ska för att upprätthålla sin behörighet delta i repetitionsutbildning för operativa instruktörer minst en gång under tre års tid.

11 KOMPETENSBEDÖMARE

11.1 Auktorisering av kompetensbedömare

11.1.1 Som kompetensbedömare kan auktoriseras en sökande som

- a) under de 12 föregående månaderna har avlagt en av Transport- och kommunikationsverket godkänd utbildning för kompetensbedömare
- b) har minst två års arbetserfarenhet i den uppgift som förutsätter behörigheten i fråga och
- c) har uppvisat att han/hon har kunskap om aktuella operativa förfaranden, den operativa miljön och operativa förfaranden.

11.1.2 För beviljande av auktorisation som kompetensbedömare ska till Transport- och kommunikationsverket lämnas en ansökan som undertecknats av sökanden och utbildningsorganisationen eller leverantören av flygtrafiktjänst samt en utredning om hur de villkor som förutsatts för beviljande av auktorisation uppfylls.

11.1.3 Auktoriseringen gäller i tre år. Giltigheten av auktorisationen kan förlängas med högst tre år om sökanden uppfyller kraven i punkt 11.1.1 b) och c) samt har deltagit i kompetensbedömarnas repetitionsutbildning inom ett år innan auktoriseringen upphör att gälla. Då räknas kompetensbedömarauktoriseringens giltighet börja den dag då den tidigare auktoriseringen löper ut. Om repetitionsutbildningen avläggs tidigare än ett år före det datum då auktoriseringen går ut, räknas giltigheten börja den dag då repetitionsutbildningen avläggs.

11.1.4 En auktorisation som löpt ut kan förnyas om sökanden uppfyller kraven i punkt 11.1.1 b) och c) och om han eller hon deltagit i repetitionsutbildning för kompetensbedömare inom ett år innan auktoriseringen förnyas.

11.2 Kompetensbedömarens rättigheter

11.2.1 Bedömning av de praktiska kunskaperna i anslutning till lokal utbildning och fortbildning kan endast utföras av en innehavare av ett certifikat för AFIS-personal som auktoriserats av Transport- och kommunikationsverket och som har behörighet till den aktuella flyginformationstjänsten i sitt certifikat. Vad gäller FIS-behörighet kan även en auktoriserad innehavare av certifikat för flygledare fungera som kompetensbedömare, förutsatt att personen har ett giltigt lokalt behörighetstillägg som berättigar honom eller henne att arbeta i enheten i fråga.

11.2.2 En auktoriserad kompetensbedömare har rätt att fungera som bedömare vid kompetensbedömningar som utförs för beviljande, förlängning och förnyelse av certifikat för AFIS-personal, förlänga giltigheten av ett lokalt behörighetstillägg och förnya ett tillägg som löpt ut, samt bevilja tillfällig rättighet att arbeta i uppgifter som kräver certifikat för AFIS-personal och ett tillfälligt lokalt behörighetstillägg.

12 KOMPETENSBEDÖMNING OCH FÖRLÄNGNING AV ETT LOKALT BEHÖRIGHETSTILLÄGG

12.1 En kompetensbedömning ska omfatta åtminstone följande delar:

- a) aktuella dokument granskas före bedömningen
- b) kunskaperna hos den granskade personen bedöms med hjälp av skriftliga och muntliga prov
- c) de praktiska kunskaperna, färdigheterna och verksamhetssätten hos den granskade och dennes tillämpning av kunskaperna och insikterna bedöms under minst en timme för varje arbetsposition som det lokala behörighetstillägget gäller, om man inte använder ett system för fortlöpande bedömning; bedömningen kompletteras vid behov med muntliga frågor
- d) den granskade personen ges respons
- e) de handlingar som anknyter till bedömningen ifylls.

12.2 Vid bedömning av prestationen ska ett av följande två betyg användas:

- a) godkänt, om personen nått eller upprätthållit den erforderade kunskaps-, färdighets- och kompetensnivån
- b) underkänt, om
 - den som bedöms inte visat en godtagbar kunskapsnivå
 - verksamhet i strid med föreskrifter eller anvisningar förekommit under prestationen
 - personen inte uppvisat en godtagbar kontroll av trafiksituationen

- personen inte visat sig kunna hantera utrustning på ett godtagbart sätt
- bedömaren eller den ansvariga AFIS-tjänstemannen av säkerhetsskäl måste ingripa i kontrollen av trafiken.

12.3 Om kompetensbedömningen utförs i en enhet för vilken varken bedömaren eller den som bedöms har ett gällande lokalt behörighetstillägg, ska även en operativ instruktör som fungerar som ansvarig AFIS-tjänsteman närvara vid bedömningen.

12.4 Kompetensbedömningen får inte utföras av en bedömare som gett den som ska bedömas mer än hälften av den utbildning som krävs för behörighetstillägget i fråga eller vars objektivitet annars kan vara påverkad.

12.5 Leverantören av flygtrafikledningstjänst ska lämna det undertecknade utlåtandet över kompetensbedömningen till Transport- och kommunikationsverket. Av utlåtandet över kompetensbedömningen ska framgå syftet med och resultatet av kompetensbedömningen, namnet på den kompetensbedömaren som utfört bedömningen och datumet för kompetensbedömningen. Om kompetensbedömningen genomförts i syfte att förlänga giltigheten av ett lokalt behörighetstillägg, ska av blanketten för utlåtandet även framgå till vilket datum det lokala behörighetstillägget har förlängts. Utlåtandet ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket även då kompetensbedömningen har underkänts.

12.6 När lokala behörighetstillägg förlängs eller förnyas ska kompetensbedömaren göra följande anteckningar i certifikatet:

- den aktuella behörigheten och lokala behörighetstillägget
- datum för kompetensbedömningen
- sista giltighetsdatum
- numret på kompetensbedömarens auktorisation
- underskrift.

13 MEDICINSKT INTYG

13.1 En AFIS-tjänsteman och en AFIS-elev ska ha ett giltigt medicinskt intyg som krävs av flygledare från den dag då han eller hon börjar den lokala utbildningen.

Obs. Kraven på det medicinska intyget för flygledare fastställs i kommissionens förordning (EU) 2015/340 om tekniska krav och administrativa förfaranden avseende flygledarcertifikat.

13.2 Den första kontrollen för beviljande av medicinskt intyg ska göras i ett av Transport- och kommunikationsverket auktoriserat flygmedicinskt centrum. Det första medicinska intyget beviljas av Transport- och kommunikationsverket. Kontroller för förlängning och förnyelse av medicinska intyg görs av en flygläkare eller ett flygmedicinskt centrum som auktoriserats av Transport- och kommunikationsverket och som kan bevilja intyget.

13.3 En flygläkare ska underrätta Transport- och kommunikationsverket om alla fall där det råder oklarhet om huruvida något av kraven uppfylls. Då kan verket fatta beslut om beviljande av medicinskt intyg eller om avslående av ansökan. Vid överlåtelse av fall till myndigheten följs kraven enligt kommissionens förordning (EU) 2015/340.

14 UTBILDNINGSGRANSORGANISATION

14.1 Tillhandahållande av inledande utbildning, lokal utbildning och fortbildning för AFIS-personal samt utbildning för kompetensbedömare förutsätter ett utbildningstillstånd som beviljas av Transport- och kommunikationsverket.

14.2 Ansökan om utbildningstillstånd riktas till Transport- och kommunikationsverket.

14.3 Den som söker utbildningstillstånd ska ha:

- a) en effektiv ledningsstruktur och tillräcklig personal med tillfredsställande kvalifikationer och erfarenhet för att tillhandahålla utbildning enligt de krav som fastställs i denna föreskrift
- b) klart definierade ansvar inom hela organisationen, inklusive den högsta ledningens omedelbara ansvar för säkerheten
- c) tillgång till redskap, utrustning och lokaler som lämpar sig för tillhandahållande av den aktuella utbildningen
- d) metoder som organisationen tillämpar vid fastställandet av kursernas och vid behov lokala utbildningsplanernas och kompetensplanernas innehåll, organisering och längd. I detta sammanhang ska också sättet att ordna examinationer eller bedömningar presenteras.
- e) ett kvalitetsledningssystem som gör det möjligt att övervaka att de system och förfaranden som används för att säkerställa att de utbildningstjänster som tillhandahålls uppfyller kraven i denna föreskrift iakttas och är tillräckliga. Kvalitetsledningssystemet är inte obligatoriskt om utbildningsorganisationen endast tillhandahåller lokal utbildning och/eller fortbildning för AFIS-personal.
- f) ett arkiveringssystem som gör det möjligt att dokumentera och spåra de aktuella funktionerna i tillräcklig omfattning
- g) bevis på att organisationen har tillgång till den finansiering som behövs för att genomföra utbildningen i enlighet med de krav som fastställs i denna föreskrift.

Av ansökan om utbildningstillstånd ska dessutom framgå:

- a) namn, hemort och adress på den som ansöker om utbildningstillstånd
- b) den typ av utbildning för vilket tillstånd söks
- c) utbildningsprogrammen och/eller utbildningsplanerna
- d) det ställe där utbildningen i huvudsak ordnas och/eller en förteckning över de flygplatser och flygtrafiktjänstcentraler i vars flygtrafikledningenheter utbildningen ordnas.

Om den som ansöker om utbildningstillstånd är en juridisk person ska bolagsordningen eller ett motsvarande dokument samt ett utdrag ur handelsregistret eller ett annat motsvarande register fogas till ansökan. Den som undertecknar ansökan ska ha namnteckningsrätt för sökandens del.

14.4 Ett utbildningstillstånd kan beviljas särskilt för varje typ av utbildning eller i samband med andra flygtrafiktjänster, varvid utbildningstypen och typen av flygtrafiktjänst godkänns som en helhet. Godkännande av en leverantör av flygtrafiktjänst som uppfyller de krav som ställs på en utbildningsorganisation för utbildningsverksamhet kan också utfärdas som en nationell bilaga till flygtrafiktjänstens tillstånd.

14.5 En utbildningsorganisation som har utbildningstillstånd för tillhandahållande av utbildning för flygledare anses uppfylla kraven i punkt 14.3 b)–g) i denna föreskrift. Utbildningstillståndet kan i detta fall beviljas som ett separat utbildningstillstånd för AFIS-utbildning eller som en nationell bilaga till ett utbildningstillstånd som beviljats en utbildningsorganisation för flygle-

dare. Av den som ansöker om utbildningstillstånd kan begäras tilläggsutredningar om utbildningen för AFIS-personal.

14.6 Om en sådan omständighet som har utgjort en förutsättning för beviljandet av utbildningstillståndet förändras under tillståndets giltighetstid, ska Transport- och kommunikationsverkets godkännande inhämtas för förändringarna innan de genomförs.

14.7 Utbildningsorganisationen har rätt att besluta om små ändringar i utbildningsprogrammen samt i lokala utbildningsplaner och kompetensplaner utan att ansöka om separat godkännande hos Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket ska informeras om ändringarna innan de införs.

15 UTBILDNINGSARRANGEMANGEN

15.1 Sådan utbildning som avses i utbildningstillståndet får endast ges av teorilärare, simulatorinstruktörer eller operativa instruktörer som uppfyller de krav som anges i denna föreskrift, eller av lärarpraktikanter under överinseende av en lärare som uppfyller de nämnda kraven.

15.2 Teoriläraren ska vara en person som är sakkunnig inom specialområdet och som med avseende på sin erfarenhet, sin teoretiska och praktiska kunskap och sin behörighet är kvalificerad att arbeta som lärare.

15.3 Simulatorinstruktören ska vara en AFIS-tjänsteman som har ett intyg över att han eller hon genomgått en utbildningskurs för operativa instruktörer eller motsvarande utbildarutbildning och som under de tre senaste åren har haft ett giltigt finskt certifikat eller behörighetsbevis för AFIS-personal och giltiga behörigheter som hör samman med utbildningen i fråga, eller som har erfarenhet av att vara verksam som simulatorinstruktör i motsvarande uppgifter under de tre senaste åren. Det är möjligt att avvika från kravet på aktuell erfarenhet om utbildningsorganisationen säkerställer att motsvarande teoretiska och praktiska kunskaper har upprätthållits på något annat sätt.

15.4 En innehavare av certifikat för flygledare som uppfyller villkoren i punkt 15.3 kan också fungera som simulatorinstruktör, om han eller hon är väl förtrogen med den flygtrafikledningstjänst som utbildningen gäller.

15.5 En AFIS-elev som avlägger lokal utbildning ska ha ett giltigt medicinskt intyg. Dessutom ska eleven ha intyg över godkänd inledande utbildning för certifikat för AFIS-personal och intyg över godkänt språktest minst på nivå 4 i engelska och i andra språk som enligt leverantören av flygtrafiktjänst används i flygtrafikledningstjänster vid ifrågavarande flyginformationsenhet, eller certifikat för flygledarelev eller flygledare.

15.6 Om godkänt avläggande av den inledande utbildningen (grundläggande utbildning och behörighetsutbildning) och om godkänt avläggande av utbildning för kompetensbedömare ska utbildningstillståndets innehavare ge eleven ett intyg med uppgifter om utbildningens art, undervisningstimmarnas antal och simulatorutbildningens omfattning. Intyget ska innehålla uppgifter om kursens längd (datumerna då utbildningen inlemts och avslutats) och utbildningstillståndsinnehavarens försäkran om att eleven har förvärvat de teoretiska och praktiska kunskaper som krävs för certifikatet, behörigheten eller auktorisationen i fråga.

15.7 Utbildningsorganisationen ska förvara de dokument som anknyter till utbildningen i minst fem år från dokumentets datering.

16 UTBILDNINGENS INNEHÅLL

16.1 Inledande utbildning och utbildningsprogram

Genom den inledande utbildningen för AFIS-personal ska eleven inhämta kunskaper och färdigheter som underlättar övergången till lokal utbildning. Den inledande utbildningen ska omfatta både teori och praktik, inklusive simuleringsövningar, och utbildningens längd ska fastställas i de godkända utbildningsplanerna. Följande ämnen ska ingå i den inledande utbildningen: luftfartsrätt, flygledningstjänst, inbegripet förfaranden för samarbete mellan den civila och militära luftfarten, meteorologi, navigation, luftfartyg och flygningens grundprinciper, samarbetet mellan AFIS-tjänstemannen och piloten, den mänskliga faktorn, utrustning och system, yrkesmiljön, säkerhet och säkerhetskultur, säkerhetsledningssystem, ovanliga situationer och nödsituationer, flygplatser, degraderade system, och språkkunskaper inbegripet fraseologi för radiotelefoni. Den inledande utbildningen kan indelas i grundläggande utbildning och behörighetsutbildning. Efter den inledande utbildningen ska kandidatens praktiska och teoretiska kunskaper bedömas med lämpliga prov och examina eller med hjälp av ett system för fortlöpande bedömning.

16.2 Lokal utbildning och lokal utbildningsplan

16.2.1 Utbildningsorganisationen eller leverantören av flygtrafiktjänst ska för den lokala utbildningen av AFIS-personal uppgöra en lokal utbildningsplan, i vilken utbildningens mål, innehåll och längd ska definieras och den lokala utbildningsorganisationen presenteras. Godkännande för den lokala utbildningsplanen ska sökas hos Transport- och kommunikationsverket. Utbildningsleverantören ska säkerställa att en AFIS-elev eller AFIS-praktikant förbereds i tillräcklig omfattning för utbildningen på arbetsplatsen med hjälp av övergångsutbildning som föregår utbildningen på arbetsplatsen. Den utbildning som ges för det första certifikatet får inte vara kortare än två månader. Den lokala utbildningen ska omfatta tillräcklig utbildning i säkerhet, luftfartsskydd och hantering av krissituationer.

16.2.2 Efter den lokala utbildningen ska elevens praktiska och teoretiska kunskaper bedömas med lämplig kompetensbedömning eller med prov och ett system för fortlöpande bedömning. En beskrivning av bedömningsmetoden ska ingå i utbildningsplanen.

16.3 Fortbildning och lokal kompetensplan

16.3.1 Certifikat, behörigheter och tillägg för AFIS-personal ska hållas giltiga genom fortbildning som består av utbildning för upprätthållande av AFIS-tjänstemannens kompetens i fråga om standardförfaranden samt av utbildning för onormala situationer och nödsituationer, utbildning om humanfaktorer och vid behov av språkutbildning. För detta ändamål ska utbildningsorganisationen eller leverantören av flygtrafiktjänst utarbeta lokala kompetensplaner som ska vara godkända av Transport- och kommunikationsverket.

16.3.2 Giltighetstiden för det lokala behörighetstillägget ska definieras i den lokala kompetensplanen. Då giltighetstiden definieras ska bland annat enhetens verksamhetsmiljö, trafikmängden och eventuella säsongsvariationer beaktas. Förlängning av giltighetstiden förutsätter alltid kompetensbedömning, och giltighetstiden ska därför vara bunden till hur ofta kompetensbedömning utförs. Förlängning av giltighetstiden förutsätter en lämplig säkerhetsgranskning.

16.3.3 I den lokala kompetensplanen ska presenteras en allmän plan för ordnande av fortbildningen samt frekvensen och längden på fortbildning som krävs av AFIS-personalen. Transport- och kommunikationsverkets godkännande behövs inte för utbildningsdagarnas detaljerade

program eller för eventuell språkutbildning. Vid fortbildningen ska AFIS-personalen ges tillräcklig utbildning i säkerhet, luftfartsskydd och hantering av krissituationer.

16.3.4 De lokala kompetensplanerna ska omfatta de krav som ställs för upprätthållande av kontinuerlig kompetens. Kraven innebär att en AFIS-tjänsteman inom en bestämd tidsperiod ska arbeta ett bestämt minimiantal timmar med de uppgifter som hänför sig till behörigheten i fråga. Av den lokala kompetensplanen ska framgå hur AFIS-tjänstemannens operativa kompetens ska säkerställas efter att han eller hon varit frånvarande från arbetet en längre tid, om de krav som ställts för upprätthållande av kontinuerlig kompetens inte uppfylls, eller då AFIS-tjänstemannen av någon annan orsak inte längre betraktas som kompetent att tillhandahålla flygtrafikledningstjänst i enlighet med sina behörigheter.

16.3.5 Den lokala kompetensplanen ska omfatta en beskrivning av förfarandet för kompetensbedömning.

16.4 Utbildning från flygledare till AFIS-tjänsteman

Innan den lokala utbildningen inleds ska utbildningsorganisationen bedöma behovet för övergångsutbildning. Målet med övergångsutbildningen är att säkerställa att flygledaren har tillräckliga kunskaper och färdigheter för att börja den lokala utbildningen. I övergångsutbildningen kan även krävas vissa delar av den grundläggande utbildningen för AFIS-personal, beroende på hurdana uppgifter som personen tidigare haft.

16.5 Utbildning av kompetensbedömare

16.5.1 Utbildningen av kompetensbedömare ska omfatta följande ämnen: bestämmelser som gäller certifikat och utbildning för AFIS-personal, mänskliga faktorer vid kompetensbedömning, genomförande av kompetensbedömning i praktiken samt komplettering av bedömningen med muntliga frågor och givande av respons efter bedömningen.

16.5.2 Utbildningen ska omfatta handledning om hur blanketter för utlåtanden ifylls och hur anteckningar om förlängning av giltigheten av lokala behörighetstillägg görs i certifikat för AFIS-personal. Utbildningen ska dessutom omfatta handledning i förfaranden för beviljande av tillfällig rättighet att arbeta i uppgifter som förutsätter certifikat för AFIS-personal eller beviljande av tillfälligt lokalt behörighetstillägg.

16.5.3 Repetitionsutbildningen för kompetensbedömare ska planeras så att den säkerställer bibehållandet av de praktiska och teoretiska kunskaper som behövs för att utföra bedömningar samt kännedomen av gällande bestämmelser.

17 UNDANTAG

17.1 Om enhetens verksamhet inte är fortlöpande eller om flyginformationstjänsten i fråga är ny i enheten, kan Transport- och kommunikationsverket utifrån ansökan bevilja undantag från kraven i punkt 10.1, 11.1.1 b) och 11.2.1 som gäller de operativa instruktörernas giltiga lokala behörighetstillägg och kompetensbedömarnas behörighet och aktuella erfarenhet som berättigar till den flyginformationstjänsten.

17.2 Man kan avvika från kravet i punkt 12.3, enligt vilken den person som fungerar som ansvarig AFIS-tjänsteman vid bedömning av kompetens ska vara operativ instruktör, om en operativ instruktör som uppfyller kriterierna inte är tillgänglig och om den person som fungerar som ansvarig AFIS-tjänsteman ger sitt samtycke till detta.

17.3 Transport- och kommunikationsverket kan på grundval av motiverad ansökan bevilja undantag även från andra punkter i denna föreskrift, om verket anser att motsvarande säkerhetsnivå kan säkerställas och motsvarande kunskaper och färdigheter hos innehavaren av certifikat, behörighet eller tillägg säkras på annat sätt.

Kati Heikkinen
generaldirektörens ställföreträdare

Pietari Pentinsaari
tf. överdirektör